

תוכן עניינים

שער א': חוק בית-הדין לעבודה, התשכ"ט-1969	1
פרק א': בית-דין לעבודה, שופטים ונציגי ציבור, הכשירות להיות שופט, סייג למינוי שופט, מינוי שופטים - סעיפים 1-4 לחוק	1
1. הדין	1
2. כללי	2
3. תחולת תקנות האגרות בבית-הדין לעבודה על הליכי בג"צ	3
פרק ב': נשיא בית-הדין הארצי וסגנו, נשיא בית-הדין האזורי וסגנו - סעיפים 5-6 לחוק	5
פרק ג': שופט בפועל, שופט עמית - סעיפים 7 ו-7א לחוק	7
פרק ד': מעמדו של שופט בית-הדין - סעיף 8 לחוק	9
פרק ה': נציגי ציבור - סעיפים 9-16א לחוק	11
1. הדין	11
2. כללי	14
פרק ו': מינוי רשם - סעיף 17 לחוק	17
פרק ז': הרכב בית-דין אזורי - סעיף 18 לחוק	21
1. הדין	21
2. מותב חסר	23
3. מותב בהליכי ביניים	25
4. פיצול הדיון	25
5. בעל דין שלא העלה במהלך ההתדיינות בהליך טענה בעניין היעדר נציג ציבור או פגם אחר במותב או באופן ניהול הדיון, מנוע מלהעלות טענה בעניין זה בשלב הערעור - הערעור נדחה	27
6. החלטה בבקשה למחיקה על-הסף ללא נוכחות וחתימת נציגי ציבור - ביטולה	31
פרק ח': מותב בית-הדין האזורי - סעיף 19 לחוק	33
1. הדין	33
2. כללי	33
3. נבצר מחבר מותב להמשיך או לסיים את הדיון	33
4. טענת חוסר סמכות כמסווה לטענת פסלות	34
פרק ט': הרכב בית-הדין הארצי - סעיף 20 לחוק	37
1. הדין	37
2. קביעת מותב מורחב	38
פרק י': מותב בית-הדין הארצי - סעיף 21 לחוק	41
פרק י"א: היעדר נציג ציבור - סעיף 22 לחוק	43
פרק י"ב: מקום מושב ואזור שיפוט - סעיף 23 לחוק	45
פרק י"ג: סמכות בית-דין אזורי - סעיף 24 לחוק	47

47	1. הדין
50	2. סמכותו של בית-הדין לעבודה - עקרונות מנחים
	3. כללי הסמכות העניינית והקשיים המתעוררים כתוצאה מפיצול
53	הדיון בין ערכאות
	4. סמכות בית-הדין לדון בתביעות שעילתן בנוזיקין - גניבת כספים
54	ממעסיק
56	5. הגשת תובענה ייצוגית על-ידי העובד
	6. סכסוכים שעניינם זכויות מגן קוגנטיות מכוח משפט העבודה - אשר
	עליהן אין הצדדים רשאים להתנות - אין מקומם להתברר לפני
56	בורר
	7. עילה של הגבלת חופש עיסוק
58	8. סמכות בעניינים פליליים
59	9. סמכות בית-הדין בענייני הגמלאים
60	10. סמכות מקומית
61	11. בקשה להעברת מקום הדיון - סעיף 78 לחוק בתי-המשפט
62	12. קיום דיון בפני בית-הדין הארצי - סעיף 24 לחוק
	13. יחסים בין מבוטח לקרן הפנסיה בסמכות ייחודית של בית-הדין
63	לעבודה
64	14. חוק איסור לשון הרע וסמכותו של בית-הדין לעבודה
65	15. הפקדת ערובה להוצאות
66	16. משלוח הודעה לצד שלישי
	17. ריב הסמכויות - בית-משפט לענייני משפחה או בית-הדין
66	לעבודה
68	18. עיון בחומרי חקירה בהליך פלילי בבית-הדין לעבודה
69	19. הארכת מועד בהליך פלילי בבית-הדין לעבודה
	20. הודעת צד שלישי בבית-הדין לעבודה - תביעה שבית-הדין לעבודה
	אינו מוסמך לדון בה, לא תהפוך לתביעה בסמכות רק משום שהוגשה
70	באמצעות הודעת צד שלישי - הערעור נדחה
	21. בית-הדין לעבודה אינו מוסמך לדון בתביעות שעילתן בפקודת
	הנוזיקין, פרט לעילות הנוזיקיות שבסעיפים 29, 31, 62 או 63 לפקודת
72	הנוזיקין - הבקשה נדחתה
	22. סמכות בית-הדין לעבודה אל מול סמכות בית-משפט השלום בעילת
72	התביעה הנוזיקית
	23. סמכותו העניינית של בית-הדין לדון בהפרת עילת הייצוג
	24. על פסק-דינו של בית-הדין האזורי לעבודה, ניתן לערער ברשות
73	לבית-הדין הארצי לעבודה
	25. סמכותו של בית-הדין לעבודה מותנית, בקיומם של שני תנאים
73	מצטברים: זהות הצדדים ומהות העילה - הבקשה נדחתה

26. בית-הדין לעבודה אינו קונה סמכות עניינית בגררא - הבקשה נדחתה.....	74
27. חוק הגנת השכר וחוק חופשה שנתית, נמנים על התוספת השניה לחוק בית-הדין לעבודה - הבקשות נדחו	74
28. גם כאשר מדובר בהליך פלילי, על המבקש הארכת מועד להראות טעם לאי-הגשת ההליך במועד - הבקשה נדחתה	75
29. לבית-הדין האזורי לעבודה סמכות ייחודית לדון בכל עניין הקשור ברישום, פרסום ותחולה של צו הרחבה - התביעה נדחתה	75
30. סמכותו העניינית של בית-הדין נקבעת על-פי מהות העילה וזהות הצדדים - הבקשה נדחתה	77
31. העובדה שהסעדים המבוקשים הם פיצויים בגין נזקים שנגרמו לתובעת אין משמעותה, כי מדובר בתביעה שעילתה בפקודת הנזיקין - התביעה נדחתה	79
32. טענות התובעת היו נזיקיות במהותן ולא בסמכות בית-הדין לעבודה - התביעה נדחתה	79
33. תביעה המופנית כנגד הליך פיטורים של עובד בשירות המדינה המבוססת על הוראות התקשי"ר, תתברר בדרך של תביעה אישית והיא אינה מתאימה לסכסוך קיבוצי - הבקשה לסילוק על-הסף התקבלה	81
34. החזקה ושימוש במקרקעין, זהו עניין המצוי בסמכותו הייחודית של בית-משפט השלום - התיק הועבר לבית-משפט השלום	82
35. בין המבקשת לתובע אין יחסי עבודה - הבקשה נדחתה	83
36. פרשנות מרחיבה על-ידי בית-המשפט העליון ובית-הדין הארצי לעבודה, הכוללת גם את סכסוך היחיד ולא רק סכסוך עבודה - התביעה התקבלה באופן חלקי ביותר	83
37. לשון הרע במקום העבודה - הבקשה נדחתה	84
38. תביעה בעניין קבלת אדם לעבודה ברשות מקומית הינה בסמכות עניינית של בית-דין לעבודה ולא בסמכות ביתמשפט לעניינים מינהליים	84
39. הטרדה מינית - "הכלל של הטפל אחר העיקר" - פיצול תביעה בין בית-המשפט המחוזי ובית-הדין לעבודה	86
40. "הסכם קיבוצי מיוחד" הוא הסכם בין מעסיק או ארגון מעבידים המייצג את המעסיק לבין ארגון העובדים היציג של העובדים שעליהם יחול ההסכם. מכלל לאו אתה שומע הן: מעסיק, ארגון מעבידים או ארגון עובדים יציג - כן; עובד בודד או מספר עובדים הפועלים כיחידים - לא	89
41. אחריות נושא משרה	89
42. בקשה למחיקת תביעה על-הסף מחמת היעדר סמכות עניינית של בית-הדין	89

43.	החזר הכספים לא במסכותו העניינית של בית-הדין	91
44.	עילה מינהלית המתמקדת בחובתה של המדינה לשתף אותה בהחלטה על שיבוצה של העובדת בבית הספר גליל; בפגמים שנפלו, לשיטתה, בשיקול-הדעת של המדינה והפעלתו במסגרת קבלת ההחלטה להגיע להסכם פשרה עם העובדת - איננה בסמכות בית-הדין לעבודה	92
פרק י"ד: סמכות בית-הדין הארצי - סעיף 25 לחוק		
93	1. הדין	93
93	2. כללי	93
94	3. סמכות ייחודית של בית-הדין הארצי לעבודה בתובענות בין ארגוני עובדים	94
101	4. הצטרפות להליך כעותר ציבורי	101
103	5. סעד הצהרתי בדבר היות הארגון ארגון יציג	103
103	6. מחלוקת על יציגות הארגון	103
104	7. עקרון היציגות של ארגון	104
105	8. בקשת צד להסכם קיבוצי - רבני עיר - יציאה לגמלאות	105
106	9. התערבות בהוראות הסכם קיבוצי - המערך הפנסיוני	106
פרק ט"ו: ערעור לפני בית-הדין הארצי - סעיף 26 לחוק		
109	1. הדין	109
109	2. כללי	109
110	3. תיקון פרשת תביעה וסעדים זמניים	110
111	4. בקשה לביטול פסק-דין	111
112	5. בקשה לגילוי מסמכים	112
115	6. בקשה למתן אורכה להגשת כתב הגנה	115
116	7. מחיקת סעיפים מכתב ההגנה	116
117	8. צו למסירת שאלון	117
118	9. בקשה למתן סעד זמני	118
פרק ט"ז: סמכויות רשם - סעיף 27 לחוק		
123	1. הדין	123
124	2. תביעה לפיצויי פיטורים	124
124	3. ערעור על החלטת רשם	124
128	4. מחיקת תובענה מחמת חוסר מעש	128
129	5. אין להביא למצב בו רשם בית-הדין נותן הכרעה ראשונית בהליך בדבר קיומם של יחסי עבודה, בעוד פסק-הדין המשלים יינתן על-ידי גורם שיפוטי אחר - הבקשה נדחתה	129
129	6. רשם בית-הדין האזורי לעבודה מוסמך לדון בכל תובענה כספית של עובד כלפי מעסיקו, ובלבד שסכומה הכולל של התביעה לא יעלה על 50,000 ש"ח - הבקשה נדחתה	130

7. צו המחייב מעסיק למסור לעובד מסמכים - התביעה התקבלה.....	130
8. העובדה שתובענות הוגשו בכתב תביעה מאוחד, אין בה כדי לשנות מסמכותו של רשם בית-הדין לעבודה - נדחה על-הסף.....	130
9. פיצוי בגין פיטורים שלא כדין, תביעה שאינה מנויה על הסעדים שבסמכות רשם בית-הדין.....	131
פרק י"ז: בוררות - סעיף 28 לחוק.....	133
1. הדין.....	133
2. כללי.....	133
3. סמכות ייחודית לבית-הדין גם לבית-הדין וגם לבית-המשפט.....	135
4. סעיף 28 של חוק בית-הדין לעבודה מנוסח בצורה שלילית ואין הוא קובע באופן חיובי מה הם הדברים היכולים לשמש נושא לבוררות.....	136
5. הסמכות הייחודית של בית-הדין לעבודה, בענייני בוררות, היא רק אם נושא הבוררות היחיד היה עניין שבתחום סמכותו הייחודית של בית-הדין לעבודה.....	138
6. החלטת הממונה נוכח פסקי הבוררות.....	140
7. חלק מנושאי התביעה לא היו מוסדרים בחוקת העבודה ולכן לא היה ניתן להעביר את ההכרעה בהם לבוררות או לכל גוף מוסכם אחר - הבקשה נדחתה.....	142
8. הבחנה בין זכויות הנובעות מחוזה, אותן ניתן להעביר להכרעתו של בורר לבין זכויות הנובעות מחוקי המגן - הבקשה נדחתה.....	143
9. החלטה על-פיצול דיון - חלק יידון בהליך בוררות וחלק יידון בבית-הדין - הבקשה התקבלה.....	144
פרק י"ח: סמכות למתן סעד - סעיף 29 לחוק.....	147
1. הדין.....	147
2. הקצאת מניות.....	147
3. סעיף 75 לחוק בתי-המשפט.....	147
פרק י"ט: זכות התערבות בהליכים - סעיף 30 לחוק.....	149
1. הדין.....	149
2. זכות הצירוף הינה של היועץ המשפטי לא של בית-הדין.....	149
פרק כ': דיון מהיר - סעיף 31 לחוק.....	153
1. הדין.....	153
2. כללי.....	154
3. מה היא הערכאה אשר תדון בערעור על פסק-דין שניתן על-ידי רשם בית-הדין האזורי בהליך של דיון מהיר.....	156
פרק כ"א: ראיות - סעיף 32 לחוק.....	159
1. הדין.....	159
2. כללי.....	159

159.....	3. ההלכה הפסוקה.....
163.....	4. מסמך בכתב - טענה נגד מסמך
164.....	5. עדות שמועה
165.....	6. חוות-דעת מומחה
165.....	7. עדות מפי השמועה או עדות סברה בתצהיר, אינן בפני עצמן עילה למחיקת סעיפים מתצהיר עדות ראשית של עד - הבקשה נדחתה
165.....	8. גמישות בדיני הראיות אשר המחוקק ציווה בסעיף 32 לחוק בית-הדין לעבודה - הבקשה התקבלה
166.....	9. מגמת הפסיקה היא להעביר את מרכז הכובד לשאלת המשקל ולא לשאלת הקבילות - הבקשה נדחתה
167.....	10. תמליל השיחה לא הוגש בהתאם לתקנות - הבקשה נדחתה
169.....	11. בית-הדין התיר את הגשת התצהיר ללא חתימת התובע ואימתו - הבקשה התקבלה בחלקה
169.....	12. לא היה ניתן לברר את נסיבות כתיבתו של מסמך שביקשו להגיש התובעים - הבקשה נדחתה
170.....	13. הנתבעת ביקשה להורות על פסילת ראיות, מטעמים של הגנת הפרטיות - הבקשה נדחתה
171.....	14. תצהיר פגום
174.....	15. מחדלים בהגשת תצהירים
177.....	פרק כ"ב: סדרי דין - סעיף 33 לחוק
179.....	פרק כ"ג: ייצוג - סעיף 34 לחוק
179.....	1. הדין
179.....	2. כללי
181.....	3. הסכמי פשרה
187.....	פרק כ"ד: החלטות בית-הדין - סעיף 36 לחוק
189.....	פרק כ"ה: הוצאה לפועל - סעיף 37 לחוק
189.....	1. הדין
189.....	2. כללי
189.....	3. בקשה להבהרת פסק-דין
193.....	פרק כ"ו: בזיון בית-הדין - סעיף 38 לחוק
193.....	1. הדין
193.....	2. כללי
194.....	3. הערכאה שתדון בבקשה לפי פקודת הבזיון
195.....	4. היסוד העובדתי הנדרש להליך הבזיון
199.....	5. כל ספק בדבר משמעותו של צו בית-המשפט צריך לפעול לטובת הנתבע הנאשם בבזיון - הבקשה נדחתה
200.....	6. המשיבה הפרה הוראה שיפוטית - הבקשה התקבלה
201.....	7. כאשר מדובר בפסק-דין שנתן תוקף להסכמת הצדדים, נדרש שהפרת ההסכם תהא ברורה וחד-משמעית - הבקשה נדחתה

8. מקום בו חוסר היכולת נובע ממעשיו של המפר עצמו, לא ניתן לחייבו בבזיון בית-משפט - הבקשה נדחתה	202
9. היה צורך בפרשנות ההסכם ולכן, הליכים לפי פקודת הבזיון, שהם כאמור "מעין פליליים" לא התאימו - הבקשה נדחתה	202
10. לנוכח קיומן של מספר פרשנויות לא ניתן היה לייחס למשיבות יסוד נפשי של מודעות להפרה - הבקשה נדחתה	203
11. הליך בזיון איננו הליך ענישתי - אי-תשלום הוצאות ותשלומם לאחר הגשת הבקשה לבזיון	203
פרק כ"ז: תחולה והוראות - סעיף 39 לחוק	205
1. הדין	205
2. תחולת סעיף 76 לחוק בתי-המשפט	205
3. העברת הדיון - סעיף 78 לחוק בתי-המשפט	206
4. פרסום שמות הצדדים - עקרון הפומביות	208
5. תיקון טעות בפסק-דין - סעיף 81(א) לחוק בתי-המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984	210
6. עילת פסלות - סעיף 77א לחוק בתי-המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984	212
7. סמכות בית-הדין האזורי על-פי סעיף 76 לחוק בתי-המשפט	213
פרק כ"ח: טענת פסלות - סעיף 39א לחוק	217
1. הדין	217
2. כללי	217
3. המסגרת המשפטית לבחינת נושא פסילת שופט מלשבת בדין	218
4. טענה בדבר טעות דיונית	219
5. מבחן האפשרות הממשית למשוא פנים - הבקשה נדחתה	220
6. הרשמת ייצגה צד להליך בעבר, כשהיתה עורכת דין - הבקשה נדחתה	224
7. פסיקת הוצאות היא החלטה דיונית שאינה מהווה כשלעצמה, עילה לפסלות שופט - הבקשה נדחתה	224
8. הנתבעת יוצגה על-ידי המשרד בו עבדה השופטת טרם מינויה לשיפוט - התיק הועבר לשופט אחר	225
9. תלונה שהגיש צד לנציבות כנגד שופט היושב לדון בעניינו אינה יוצרת כשלעצמה עילת פסלות - הבקשה נדחתה	225
10. תחושת עוינות מבחינה סובייקטיבית מצידו של בית-הדין - התביעה נדחתה	225
11. דיון בהליכים קודמים אינו מהווה, כשלעצמו, עילה לפסילת שופט - הבקשה נדחתה	226
12. קרבה משפחתית בין בית-הדין לבין עדה - הבקשה נדחתה	226
13. קרבה משפחתית בין רשמת לבכיר בנתבעת	227

פרק כ"ט: תחילה, הוראות מעבר, דין המדינה, ביצוע ותקנות - סעיפים 43-40 לחוק	229
שער ב': תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 ודברי הסבר	231
פרק א': דברי הסבר ליישום התקנות החדשות	231
פרק ב': תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018	297
שער ג': תקנות בית-הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991	361
פרק א': מבוא	361
פרק ב': הוראות שבסדרי הדין שנשאבות מכוח סעיף 33 לחוק ולא מכוח תקנות בית-הדין	363
1. הפקדת ערובה להוצאות	363
1.1 כללי	363
1.2 האם יש לתת עדיפות לזכות הגישה לערכאות של המשיבה ולא לחייבה בהפקדת ערובה?	365
1.3 האם היתה למבקש זכות עמידה בבקשה להפקדת ערובה לולא הגשת הערעור שכנגד?	366
1.4 נימוקים לחיוב בעל דין בהפקדת ערובה	367
1.5 האם במקרים מתאימים, ניתן לאמץ את ההסדר הקבוע בתקנות סדר הדין האזרחי מכוח סעיף 33 לתקנות בית-הדין הדנות בחיוב מערער בהפקדת ערובה להבטחת הוצאות המשיב?	368
2. הודעת צד שלישי	369
3. מתן פסק-דין חלקי	371
4. מינוי מומחה על-ידי בית-הדין	372
5. טענות עובדתיות סותרות בכתב תביעה	372
6. מתן חשבונות - חוק העוולות המסחריות	374
7. הבאת ראיה נוספת	375
8. סילוק עורך-דין מייצוג	377
9. ניהולו של הליך לאחר פטירת חבר מותב	378
10. הגשת תצהיר לא מאומת	378
11. מתן סעד שלא נתבע	379
12. תצהיר	379
פרק ג': פרשנות ותחולה - תקנות 1 ו-2 לתקנות בית-הדין לעבודה	381
1. הדין	381
2. הגדרת "תצהיר" - מעמדו של תצהיר עדות ראשית שנחתם מחוץ לגבולות המדינה	382

3. תנאים לקבלת תצהיר פגום - במקרים מסויימים בהם התובע מתגורר במרחק ממקום משכנה של השגרירות או הקונסוליה הישראלית במולדתו; או כאשר אישור התצהיר בפני גורמים אלה, או בדרכים האחרות בהן ניתן לאשר נתינת תצהיר בחו"ל, יהא כרוך בהוצאות כספיות משמעותיות או כאשר הדבר נדרש לעשות משפט צדק, אזי, ניתן יהיה לקבל את התצהיר הפגום לתיק, ובלבד שבמועד הגעתו של המצהיר לחקירה נגדית על תצהירו בישראל, יאשר בפני בית-הדין את תוכן הצהרתו ואת חתימתו עליה..... 384

פרק ד': הליכים בבית-דין אזורי - מקום השיפוט - תקנות 3-7 לתקנות בית-הדין לעבודה..... 385

1. הדין..... 385

2. תקנה 3(א)(1) לתקנות..... 387

3. תקנה 3(ב) לתקנות..... 392

4. תקנה 3(א)(8) לתקנות..... 393

5. תקנה 3(א)11 לתקנות..... 395

6. תקנה 4 לתקנות..... 395

7. תקנה 5 לתקנות..... 398

7.1 האם לתובענה אין מקום שיפוט מתאים ויש להעביר אותה בנסיבות לבית-דין נוח יותר לבעלי הדין?..... 401

7.2 האם מאחר והתובענה עוסקת בבקשה לגמלת שאירים, התובעת יכולה להגיש את התובענה בכל בית-דין שתבחר על-פי הוראות תקנה 5 לתקנות בית-הדין לעבודה (סדרי דין)?..... 401

7.3 האם מקום העבודה היה מקום שלפיו אין מקום שיפוט מתאים ועל-כן חלה עליו תקנה 5 לתקנות בית-הדין לעבודה (סדרי דין)?..... 402

8. תקנה 6 לתקנות..... 402

8.1 האם מדובר בתובענות בנושא אחד באופן המצדיק את איחוד הדיון בהן, על-פי תקנה 6 לתקנות בית-הדין?..... 404

8.2 העברה ואיחוד תיקים..... 405

9. תקנה 7 לתקנות..... 407

פרק ה': פתיחת תובענה - תקנות 8-14 לתקנות בית-הדין לעבודה..... 409

1. הדין..... 409

2. תקנה 8 לתקנות..... 411

3. תקנה 9 לתקנות - כללי..... 411

4. תקנה 9(2) לתקנות..... 412

5. תקנה 9(4) לתקנות ושינוי חזית..... 413

6. תקנה 9(5) לתקנות..... 415

7. תקנה 9(7) לתקנות..... 416

416.....	7.1 כללי
419.....	7.2 תקנה 9 לתקנות ותביעה ייצוגית
420.....	8. תקנה 10 לתקנות
421.....	9. תקנה 11 לתקנות
424.....	10. תקנה 14 לתקנות
427.....	פרק ו': בעלי דין - תקנות 15-25 לתקנות בית-הדין לעבודה
427.....	1. הדין
429.....	2. תקנה 15 ו-16 לתקנות
432.....	3. תקנה 17 לתקנות
432.....	4. תקנה 18 לתקנות
436.....	5. תקנות 21-22 לתקנות
436.....	6. תקנה 24 לתקנות
437.....	7. תקנה 25 לתקנות
438.....	8. צירופה של הנציבות לשוויון הזדמנויות בעבודה כ"ידידת בית-הדין"
441.....	פרק ז': פיצול סעדים - תקנה 26 לתקנות בית-הדין לעבודה
441.....	1. הדין
441.....	2. כללי
444.....	2.1 האם בנסיבות העניין לא קיים טעם ענייני המצדיק מתן היתר לפיצול סעדים?
444.....	2.2 האם דין הבקשה לתיקון כתב התביעה להתקבל?
445.....	3. האם ערעור על החלטה הדוחה בקשה לפיצול סעדים אשר ניתנה טרם מתן פסק-הדין בתובענה הוא ברשות או בזכות
447.....	פרק ח': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים - תקנות 27-36 לתקנות בית-הדין לעבודה
447.....	1. הדין
449.....	2. תקנה 27 לתקנות
449.....	3. תקנה 29 לתקנות
451.....	4. תקנה 30 לתקנות
452.....	5. תקנה 34 לתקנות
454.....	5.1 האם העלאת טענת קיזוז מונעת הגשת תביעה שכנגד?
454.....	5.2 האם רשאי נתבע להעלות טענות קיזוז אף אם אין הן מצויות בסמכותו העניינית של בית-הדין?
455.....	5.3 טענת קיזוז בהזדמנות ראשונה
456.....	6. תקנה 35 לתקנות
456.....	7. תקנה 36 לתקנות
459.....	פרק ט': כתבי טענות - הוראות כלליות - תקנות 37-41 לתקנות בית-הדין לעבודה
459.....	1. הדין

460.....	2. תקנה 40 לתקנות
461.....	2.1 האם יש על בית-הדין למחוק סעיפים מכתב ההגנה?
462.....	2.2 האם על בית-הדין להיעתר לבקשה למחוק חלקים מכתב טענות ההגנה?
462.....	3. תקנה 41 לתקנות
463.....	3.1 האם במקרה הנדון יש על בית-הדין להיעתר לבקשה לתיקון כתב התביעה?
464.....	3.2 האם יש להתיר לתובע לתקן את כתב תביעתו במקרה הנדון?
465.....	פרק י': זן יחיד, פסק-דין על יסוד כתב התביעה, מחיקת כתב טענות על-הסף, דחיה על-הסף - תקנות 42-45 לתקנות בית-הדין לעבודה
465.....	1. כללי
466.....	2. תקנה 43 לתקנות
466.....	3. תקנה 44 לתקנות
467.....	4. תקנה 45 לתקנות - כללי
468.....	5. תקנה 45 לתקנות - דחיה על-הסף - השתק פלוגתא
469.....	6. תקנה 45(א)3 לתקנות - "כל נימוק אחר..."
469.....	7. האם במקרה הנדון יש לסלק את התביעה על-הסף?
470.....	8. האם מוסמך בית-דין לדחות על-הסף תובענה מן הטעם של מעשה בית-דין?
471.....	פרק י"א: הליכי ביניים להבהרת כתב טענות - תקנה 46 לתקנות בית-הדין לעבודה
471.....	1. הדין
471.....	2. גילוי מסמכים
475.....	3. פרטים נוספים
476.....	4. שאלון
477.....	פרק י"ב: הדיון - תקנות 47-52 לתקנות בית-הדין לעבודה
477.....	1. הדין
478.....	2. תקנה 48 לתקנות
479.....	3. תקנה 49 לתקנות
480.....	4. תקנה 50 לתקנות
481.....	4.1 קבלת בקשת ביטול פסק-דין
481.....	4.2 התנאי לביטול פסק-הדין
482.....	5. תקנה 51 לתקנות
486.....	6. תקנה 52 לתקנות
489.....	פרק י"ג: הזמנת עדים - תקנות 53-54 לתקנות בית-הדין לעבודה
489.....	1. הדין
489.....	2. תקנה 53 לתקנות
493.....	פרק י"ד: פסק-דין - תקנות 55-58 לתקנות בית-הדין לעבודה

493.....	1. הדין
493.....	2. תקנה 55 לתקנות
494.....	3. תקנה 57 לתקנות
497.....	פרק ט"ו: בוררות - תקנות 59-60 לתקנות בית-הדין לעבודה
497.....	1. הדין
497.....	2. תקנה 60 לתקנות
499.....	פרק ט"ז: ערעור על החלטת הממונה על תשלום הגמלאות - תקנות 61-67 לתקנות בית-הדין לעבודה
499.....	פרק י"ז: ערר לפי חוק שירות התעסוקה - תקנות 68-72 לתקנות בית-הדין לעבודה
501.....	1. הדין
501.....	2. תקנה 68 לתקנות
502.....	3. תקנה 69 לתקנות
505.....	פרק י"ח: ערעור - מועדי ערעור על החלטות בית-הדין האזורי - תקנות 73-75 לתקנות בית-הדין לעבודה
505.....	1. הדין
505.....	2. תקנה 73 לתקנות
508.....	3. תקנה 74 לתקנות
510.....	4. תקנה 75 לתקנות
513.....	פרק י"ט: ערעור על פסק-דין ועל החלטה אחרת של רשם בית-דין אזורי - תקנות 76-78 לתקנות בית-הדין לעבודה
513.....	1. הדין
513.....	2. תקנה 77 לתקנות
515.....	3. תקנה 78 לתקנות
517.....	פרק כ': ערעור על החלטה אחרת של רשם בית-הדין הארצי - תקנה 79 לתקנות בית-הדין לעבודה
517.....	פרק כ"א: רשות לערער - תקנות 80-86 לתקנות בית-הדין לעבודה
519.....	1. הדין
520.....	2. תקנה 81 לתקנות
521.....	3. תקנה 82 לתקנות
521.....	4. תקנה 83 לתקנות
522.....	5. תקנה 84 לתקנות
525.....	פרק כ"ב: הגשת הערעור - תקנות 87-98 לתקנות בית-הדין לעבודה
525.....	1. הדין
527.....	2. תקנה 90 לתקנות
527.....	3. תקנה 91 לתקנות
528.....	4. תקנה 93 לתקנות

530.....	5. תקנה 94 לתקנות
530.....	6. תקנה 95 לתקנות
531.....	7. תקנה 97 לתקנות
	פרק כ"ג: ערעור שכנגד - תקנות 99-100 לתקנות בית-הדין לעבודה
533.....	1. הדין
533.....	2. תקנה 99 לתקנות
534.....	3. האם יש בטענות המבקשים כדי להצדיק הארכת מועד?
	פרק כ"ד: הדיון בערעור - תקנות 101-106 לתקנות בית-הדין לעבודה
535.....	1. הדין
536.....	2. תקנות 103-104 לתקנות
536.....	3. תקנה 105 לתקנות
	פרק כ"ה: פסק-הדין בערעור - תקנות 107-112 לתקנות בית-הדין לעבודה
537.....	פרק כ"ו: טענת פסלות לישיב בדין - תקנות 112א-112ג לתקנות בית-הדין לעבודה
539.....	1. הדין
540.....	2. כללי
541.....	3. תקנה 112ב לתקנות
542.....	4. תקנה 112ג לתקנות
543.....	5. האם התקיים משוא פנים וצורך לפסול את המותב?
	פרק כ"ז: הוראות כלליות - תשלום הוצאות - סכום ההוצאות - אכיפת ההוצאות - עורך-דין שהוא בעל דין - תקנות 113-116א לתקנות בית-הדין לעבודה
545.....	1. הדין
546.....	2. פסיקת הוצאות - כללי
549.....	3. תקנה 113 לתקנות - עיקרון אי-ההתערבות של ערכאת הערעור בפסיקת ההוצאות
550.....	4. תקנה 116א לתקנות
	פרק כ"ח: אימות עובדות - תקנות 117-119 לתקנות בית-הדין לעבודה
553.....	פרק כ"ט: הוראות שונות - תקנות 120-132 לתקנות בית-הדין לעבודה
555.....	1. הדין
557.....	2. תקנה 120 לתקנות
558.....	3. תקנה 123 לתקנות
558.....	4. תקנה 124 לתקנות
560.....	5. תקנה 125 לתקנות

561.....	6. תקנה 126 לתקנות
562.....	7. תקנה 127 לתקנות
שער ד': תחולת תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 -	
563.....	תקנה 129 לתקנות בית-הדין לעבודה
563.....	פרק א': הדין
563.....	פרק ב': תקנות 70 ו-71 לתקנות סדר הדין האזרחי,
565.....	התשע"ט-2018
565.....	1. הדין
565.....	2. דברי הסבר
566.....	3. תקנה 70 לתקסד"א
566.....	4. הצגת ראיות במדיה אלקטרונית - תקנה 71 לתקנות
567.....	פרק ג': תקנה 72 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018
569.....	פרק ד': תקנה 73 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018
571.....	פרק ה': תקנות 94 עד 110 לתקנות סדר הדין האזרחי,
571.....	התשע"ט-2018
571.....	1. כללי
571.....	2. דברי הסבר
573.....	3. הסעד הזמני - תקנות 94 עד 101 לתקנות - הלכה ומעשה
573.....	3.1 כללי
576.....	3.2 שיקולי בית-המשפט בהענקתו
576.....	3.3 כפי שהותווה בפסיקה לא אחת, כאשר בית-המשפט נדרש להכריע בבקשה למתן סעד זמני, עליו לבחון קיומם של שני תנאים מצטברים עיקריים
577.....	4. ערובות במתן הסעד הזמני
577.....	4.1 כללי
577.....	4.2 התחייבות עצמית
579.....	4.3 סוגי ערובות
580.....	4.4 מימוש הערובה
582.....	4.5 אבטחת נזק ומימוש ערובה
592.....	4.6 פטור מערובה
593.....	5. סדרי הדיון
593.....	5.1 כללי
594.....	5.2 מה ההבדל בין סעד זמני וסעד זמני ארעי?
594.....	5.3 החובה לקיים דיון במעמד הצדדים - החזרת התיק לבית-משפט קמא
596.....	6. עיון מחדש
596.....	6.1 כללי
596.....	6.2 אין לעשות במסגרת תקנה 98 לתקנות מקצה שיפורים

6.3	מקורותיה החוקיים של בקשה לעיון מחדש בהלכה הפסוקה
597	טרם התקנת תקנות חדשות ולאחריה?.....
598	6.4 עיון מחדש בהחלטה שעניינה צו זמני
6.5	6.5 בית-הדין רשאי להפעיל סמכותו על-פי תקנה 99 לתקנות
605	החדשות לאחר שמיעת עמדת הצדדים הנוגעים בכך "גם בהיעדר
606	הסכמה מטעם הצדדים".....
606	7. הקדמת דיון בתובענה חרף מתן סעד זמני
606	8. פקיעת הסעד הזמני
606	9. העיקול הזמני - תקנות 103 עד 108 לתקנות.....
606	9.1 בקשה לצו עיקול
606	9.2 בקשה להרחבת עיקול או צמצומו
607	9.3 שיקולי בית-המשפט למתן צו עיקול
620	9.4 נכס שהומר בערובה
621	9.5 צו עיקול שהושת על מקרקעין
621	9.6 משמעות המונח "עיקול" ונפקותו
623	9.7 עיקול בידי מחזיק
627	9.8 נכסים שבידי תובע "עיקול עצמי"
630	9.9 תוקפו של עיקול זמני
630	9.10 בית-המשפט רשאי ליתן צו עיקול על-סמך בקשה
630	בעל-פה
631	9.11 הבקשה לביטול צו עיקול - צורתה וההחלטה בה
632	10. בית-המשפט אינו מוסמך לדון בבקשה לבטל עיקול זמני לאחר
632	שניתן פסק-דין
632	11. המצאה למדינה או לתאגיד בנקאי
632	12. צו מניעה זמני
	פרק ו': תקנות 124 עד 128 לתקנות סדר הדין האזרחי,
635	התשע"ט-2018.....
635	1. הדין
636	2. דברי הסבר
636	3. ההבדלים בין התקנות הישנות להוראת תקנה 124 לתקנות
636	החדשות
637	4. התנאים בשלהם יינתן צו עיכוב יציאה
637	5. תוקפו של צו עיכוב יציאה
637	6. העובדות שתקמנה למבקש את העילה לקבל צו עיכוב יציאה
637	7. התחייבות והערובה על-ידי המבקש
638	8. שהות ממושכת או לצמיתות - דרכי ההוכחה
641	פרק ז': תקנה 132 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.....
643	פרק ח': תקנה 145 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.....

פרק ט': תקנות 158 עד 169 לתקנות סדר הדין האזרחי,	
התשע"ט-2018.....645	
1. כללי.....645	
2. המצאה אלקטרונית.....653	
3. המצאה בפקסימילה.....654	
4. המצאת כתב בי-דין ראשון בהמצאה בדואר אלקטרוני.....654	
5. המצאה בדואר.....654	
6. המצאה במסירה אישית.....655	
7. מה דינה של המצאה שהומצאה למשיב ביום ה' (בשעה שלא תועדה) תוך שוידוא טלפוני לקבלת הפקס נעשה באותו היום בשעה 16:17?.....655	
8. היעדר הודעת אימות מסירה.....655	
9. אי-תחולת תקנה 161 לתקנות החדשות.....656	
10. הוכחת היעדר מסירה לכתובת הדואר האלקטרוני.....656	
11. מסירה בהדבקה.....657	
12. שליח והמצאה בדרך הדבקה.....657	
13. פסק-דין שנשלח בדואר אלקטרוני.....658	
14. מסמך שהומצא בפקס לאחר השעה 15:00.....658	
15. בקשה לתחליף המצאה.....659	
16. צפיית בעל דין באופן יזום בהחלטת בית-המשפט בנט המשפט.....659	
17. מסירה לתאגיד.....659	
18. סמכות בית-המשפט ביחס להתיר תחליף המצאה.....660	
18.1 כללי.....660	
18.2 האדם הנמען הוא תושב ישראל ויש לו מען קבוע אך לא ניתן לא ניתן להמציא את המסמך.....660	
18.3 הנמען אינו תושב ישראל אך נמצא בתחומי המדינה.....660	
18.4 מסרוני וואטסאפ כדרך לתחליף המצאה.....660	
18.5 תחליף המצאה כאשר האב סירב לקבל את כתבי בי-הדין עבור הנתבע.....661	
19. המצאה אל מחוץ לתחום השיפוט.....661	
20. בקשה להמצאה מחוץ למדינה.....663	
21. בקשה לביטול היתר המצאה.....663	
22. המצאת תביעה אל נתבע מחוץ למדינה במייל.....664	
23. כפירה בסמכות בית-המשפט בישראל.....664	
24. תכליתה של תקנה 169 לתקנות החדשות הדנה בהמצאה לנתבע שכפר סמכות בית-המשפט.....664	
פרק י': תקנות 170 ו-171 לתקנות סדר הדין האזרחי,	
התשע"ט-2018.....665	

פרק י"א: דוגמאות ותקדימים כולל פסיקת בית-הדין ביישום תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018..... 667

שער ה': דיני הראיות בבתי-הדין לעבודה 675

פרק א': כללי 675

פרק ב': דוגמאות ותקדימים 677

1. בית-הדין לא משוחרר כליל מעקרונות דיני הראיות, להכשיר ראיות פסולות או לפעול בניגוד לכללים המקובלים הנהוגים בתחום זה ... 677

2. הערכאה הדיונית איזנה, בחתירתה לגילוי האמת ולעשיית משפט צדק, ולו במידה חלקית, את הפגיעה במבקשת בשל השלב הדיוני המאוחר בו יוצגו הראיות הנוספות, ואין מקום כי ערכאת הערעור תתערב בה 678

3. תצהיר שנחתם בישראל לפני עורך-דין ושאינו ממלא אחר ההוראות, לרבות חתימת נותן התצהיר לפני עורך-הדין, אינו "תצהיר" 679

4. קביעה בדבר זהות מעסיק וקיומם של יחסי עבודה בין הצדדים היא קביעה עובדתית-משפטית המבוססת על ההלכה הפסוקה ועל הממצאים העובדתיים אותם קבע בית-הדין 680

5. צדק בית-הדין האזורי בקביעתו כי לא נדרש הליך הוכחות לעניין מעשה הגניבה של המערער 681

6. בית-הדין לעבודה אינו כבול בדיני הראיות ויכול לקבוע קיומה של חזקה עובדתית 682

7. סעיף 80 הוא סעיף מתחום דיני הראיות, ולכן נפסק כי הוא "אינו חל" בבית-הדין לעבודה 684

8. ייפוי-כוח כללי, הן בנוסח עברי והן בנוסח תאילנדי 685

9. נדרש כי בית-הדין האזורי, יבחן בתחילתו של ההליך, אם יפוי הכוח שהוצג על-ידי ב"כ המשיב ניתן כדין, אך אין מקום לסילוק התביעה על-הסף 688

10. המסמכים שצורפו לתצהיר אינם בגדר רשומה מוסדית 689

11. אפילו היה נקבע כי הגשת חוות-הדעת שלא לפי הנוסח הקבוע בפקודת הראיות הוא בגדר פגם, אין בכך כדי לפסול את חוות-הדעת 690

12. גביית עדות מחוץ לכתלי בית-המשפט היא החריג והיוצא מן הכלל 691

13. פסק-דין אזרחי לא ישמש כראיה במשפט אזרחי אחר, וממצאים עובדתיים שנקבעו במשפט אחד אינם קבילים בתור שכאלה במשפט אחר, אלא על-פי הוראת חוק מיוחדת 693

14. בעת מתן החלטה בדבר קבילותה של ראיה, דוגמת התמליל במקרה דנן, יהיה זאת בהתאם לעקרונות הכלליים של פקודת הראיות והכללים הראיתיים המקובלים במערכת בתי-המשפט, תוך התאמתם לאופיים המיוחד של בתי-הדין לעבודה וההליכים המתנהלים בהם 695

15. אין כל חובה להגיש חוות-דעת מומחה בדבר אופן ביצוע התחשיבים, בית-הדין אינו קשור בדיני הראיות	696
16. ההוראות העוסקות בדיני הראיות ובסדרי הדין בבתי-הדין לעבודה נועדו לאפשר לבית-הדין לעשות משפט צדק, תוך שחרור מכללי הפרוצידורה המקובלים במערכת המשפט הכללית	698
17. פרוטוקול רשות השיפוט הוא בגדר תעודה ציבורית. לנתון זה יש משמעות ביחס למשקלו הסגולי של המסמך, ואין סיבה לפסול את השימוש בו כראיה	699
18. בית-הדין שמע את עדות המערער והמשיבה, והתבסס על עדותם בבואו לקבוע את העובדות. למעשה, קביעותיו של בית-המשפט המחוזי באו לחזק את מסקנות בית-הדין האזורי	702
19. שהייתו של המערער מחוץ לישראל והעלות הכרוכה בהגעתו לארץ, כשלעצמן, אינן מצדיקות חריגה מן הכללים בדבר אישור כדן של תצהיר מטעמו	703
20. ככל שמהגר העבודה לא יופיע לחקירה נגדית על תצהירו, יש להורות על משיכת תצהירו מתיק בית-הדין	705
21. הסעד המבטיח בירור ההליך המשפטי בדרך של חיפוש ותפיסת נכסים הדרושים להליך, נתון לגמישות ראייתית	706
22. דיני הראיות וסדרי הדין תכליתם להוות מכשיר, כלי, בידי בית-המשפט, על-מנת לרדת לחקר האמת אך אין הם מהווים מטרה בפני עצמה	707
23. בכל הנוגע לאירוע עצמו העדות איננה עדות ישירה אודות נסיבות האירוע מאחר שהוא לא נכח באירוע עצמו. עם-זאת, בית-הדין לעבודה אינו קשור בדיני הראיות	709
24. לאור הוראות הדין לפיהן בית-הדין לעבודה אינו כבול בדיני הראיות, הוסיף בית-הדין לשיטתו הפרשנית המתירה גילוי מסמכים הרלבנטיים לניהול ההליך המשפטי, על פני חיסוי	711
25. דרך המלך לבירור תובענה, המחייבת הכרעה עובדתית היא שמיעת ראיות כדת וכדין ללא קיצורי דרך	713
26. בית-הדין לא יהיה קשור בדיני הראיות	714
27. בית-הדין לעבודה, אף שבית-משפט הוא לכל דבר, שערי פתוחים, כללי הפרוצידורה שבו פשוטים וגמישים והוא אינו קשור בדיני ראיות	715
28. דיני הראיות ודיני סדרי הדין תכליתם להוות מכשיר, כלי, בידי בתי-המשפט על-מנת לרדת לחקר האמת. אין הם מהווים מטרה בפני עצמה	716

29. העדפתו של בית-הדין האזורי לגבי גירסה מסויימת של צד לדיון לפניו היא פרי התרשמותו של בית-הדין מהגירסאות והעדויות המועלות לפניו, בהליך אזרחי, כאשר בית-הדין אינו קשור בדיני הראיות.....	717
30. זכותו של בעל דין להציג את עמדתו, כוללת בחובה את זכותו להגיש ראיות הנחוצות לו. מנגד, לבעל הדין שמנגד זכות שלא להתמודד עם ראיות שלשיטתו אינן רלוונטיות או כאלה הפוגעות בפרטיותו שלא לצורך.....	719
31. מדיניות בתי-הדין לעבודה הינה לאפשר גמישות בהבאת ראיות בהליך הדיוני, כאשר משקלן מוכרע על-ידי בתי-הדין.....	720
32. המדיניות של בתי-הדין לעבודה הינה לאפשר גמישות בהבאת ראיות בהליך הדיוני כאשר הראיות וקבילותן נבדקות ומוכרעות על-ידי בית-הדין.....	721
33. אין בית-הדין לעבודה קשור בדיני ראיות, אך בית-הדין לעבודה קשור בעקרונות שבדיני הראיות.....	722
34. המכתב משקף את הדין, כפי שבא לידי ביטוי בתקנות, כך שאין כל סיבה שלא להתיחס אליו, מה עוד שבית-הדין אינו כפוף לדיני הראיות.....	723
35. לנגד עיניו של בית-הדין מטרה העיקרית של יישוב הסכסוך בדרך המתאימה והראויה ביותר. כמובן, שעל בית-הדין לפעול במסגרת אשר תבטיח שמירה על עקרונות יסוד של סדרי הדין ודיני הראיות.....	724
36. בדיון מהיר לא יהיה בית-הדין כפוף לסדרי הדין.....	725
37. בבית-הדין לעבודה אין מקום ל"משחק פורמלי" בסוגיית דיני הראיות. יחד-עם-זאת, בתי-הדין לעבודה קשורים וקשורים בעקרונות הצדק לעניין ראיות בהליך שיפוטי.....	727
38. בית-הדין לעבודה, הדין בהליך בדרך של "דיון מהיר", הוסמך לפסוק בו בפשרה, בהסכמת בעלי הדין.....	729
39. בחוקים בתחום הבטחון הסוציאלי, יש להזדקק למידת הסבירות, לכלל חומר הראיות, כולל חומר החקירה שבתיק המוסד לביטוח לאומי, כשנגד עיני הפרוסק גם השיקול של "עוול" מול "עוול".....	730
40. אין זה נהוג ומקובל, גם בערכאה בה דיני הראיות אינם חלים לאפשר לחקור את הטוען.....	731
41. בהליכים אזרחיים, לא יעלה על הדעת שבית-דין לעבודה ינהג שלא ככל בית-משפט אחר לעניין ראיות חסויות מטעמים שבטובת המדינה.....	732
42. כיום אין עוד צורך להוכיח את הזכות להודעה מוקדמת.....	734

43. בית-הדין לעבודה, בהליך אזרחי, אינו קשור בדיני הראיות בהקשר להתייחסותה של המערערת להלכות בדבר דיני הראיות לעניין העדפתו של בית-הדין קמא את גירסת המערערת לפני חוקר המוסד לביטוח לאומי, על-פני עדותה בבית-הדין 735

44. בחקירת רופאים שנתנו תעודה רפואית בית-הדין אינו קשור בדיני הראיות 736

45. 12 שנה טרם הקמתם של בתי-הדין לעבודה, תביעות בנושא ההסכמים הקיבוציים נדונו בבתי-המשפט, בהם קיימות הוראות נוקשות בדיני הראיות 737

46. יישום הוראת סעיף 42א לפקודת הראיות בבתי-הדין לעבודה 738

47. מעשה בית-דין-קבלת ערעור על החלטת בית-הדין שלא למחוק על-הסף מחמת מעשה בית-דין 742